

Truncating NFKB1 variants cause combined NLRP3 inflammasome activation and type I interferon signaling and predispose to necrotizing fasciitis

Katariina Nurmi^{1,*}, Kristiina Silventoinen^{1,*}, Salla Keskitalo², Kristiina Rajamäki^{1,3}, Vesa-Petteri Kouri¹, Matias Kinnunen², Sami Jalil⁴, Rocio Maldonado⁴, Kirmo Wartiovaara⁴, Elma Inés Nievas⁵, Silvina Paola Denita-Juárez⁶, Christopher J. A. Duncan⁷, Outi Kuismin^{8,9}, Janna Saarela¹⁰⁻¹², Inka Romo¹³, Timi Martelius¹³, Jukka Parantainen¹, Arzu Beklen¹, Marcelina Bilicka¹, Sampsa Matikainen¹, Dan C. Nordström^{1,14}, Meri Kaustio¹⁰, Ulla Wartiovaara-Kautto^{15,16}, Outi Kilpivaara¹⁶⁻¹⁹, Christoph Klein²⁰, Fabian Hauck²⁰, Tiina Jahkola²¹, Timo Hautala²², Markku Varjosalo², Goncalo Barreto¹, Mikko R. J. Seppänen^{23,24,**}, Kari K. Eklund^{1,25,26,**}

Cell Rep Med 2024;5:101503.

NFKB1-geenin variantit altistavat nekrotisoivalle faskiitille

Osalla vaikeaa nekrotisoivaa faskiittia sairastavista potilaista sairauden synnä on mutaatio *NFKB1*-geenissä. Tuoreessa suomalaisjohdoisessa tutkimuksessa todettiin, että tietyt *NFKB1*-geenin mutaatiot johtavat immuunijärjestelmän yliaktiivisuuteen, tulehdukseen ja kudostuhoon. Immuunijärjestelmää hillitsevä lääkitys rauhoitti potilaiden tulehdusta ja kudostuhoa.

Patogeenisen *NFKB1*-variantin kantajia löydettiin kolmesta suomalaisesta ja kolmesta ulkomaalaisesta perheestä. Vain toisen *NFKB1*-vastingeenin mutaatio riitti aiheuttamaan alttiuden pehmytkudostulehdukselle. Voimakkaan tulehdusreaktion laukaisi tyypillisesti vähäinen infektio tai steriili trauma. Bakterikasvu viljelynäytteissä oli vähäistä, ja osalla kasvua ei ollut lainkaan. Tutkijat loivat CRISPR-Cas9-geenieditointitekniikkaa käyttämällä *NFKB1*-mutaatiota kantavan solulinjan sekä *NFKB1*-poistogeenisiä solulinjoja. Geenimodifioitujen solulinjojen avulla tutkijat selvittivät *NFKB1*-geenin ja sen variantin merkitystä tulehdussignaaloinnissa.

NFKB1 on yksi tärkeimmistä solun signalointia säätelevistä geneistä, joka muun muassa stimuloi voimakkaasti immuunivastetta. Paradoksaalisesti potilaiden soluissa ja geenimodifioiduissa soluissa, jotka ilmensivät vähemmän NF-κB1-proteiinia, todettiin vahva inflammasomin aktivaatio ja lisääntynyt tyyppin 1 interferonien tuotanto. Tulehdusreaktion

aktivoitumisen lisäksi NF-κB1:n osoitettiin käynnistävän tulehdusta hillitsevän autofagian. Autofagia poistaa soluista tarpeettomia tai vaurioituneita soluelimiä, mutta myös hillitsee tulehdussignalointia poistamalla esimerkiksi inflammasomeja, joiden aktiivisuus johtaa tulehdusreaktiota lisäävän interleukiini (IL)-1β:n eritykseen. Autofagian todettiin toimivan potilaiden soluissa ja *NFKB1*-puutteisissa soluissa huomattavasti nopeammin kuin verrokki-soluissa. Siksi soluihin kertyi aktiivisia inflammasomeja ja tyyppin 1 interferonien signalointikomplekseja ja tulehdusvälittäjäaineiden erityks jatkui hallitsemattomana geenivirhettä kantavissa soluissa.

Useampia tutkimukseen osallistuneita geenivirhettä kantavia nekrotisoivaa faskiittia sairastavia potilaita on jo hoidettu IL-1β-signalointia tai interferonien vaikutusta vähentävillä januskinaasin (JAK) estäjillä lupaavin tuloksin. Seuraavassa vaiheessa on tarkoitus selvittää, kuinka monelta vaikean nekrotisoivan faskiitin sairastaneista potilaista voidaan löytää immuunipuolustuksen toimintaa aktivoivia geneettisiä variantteja. ■

¹Helsingin yliopisto (HY), Clinicum, tutkimusohjelmayksikkö (TOY) TRIMM; ²HY, HiLIFE, biotekniikan instituutti; ³HY, TOY, kasvaingenomiikan tutkimusryhmä; ⁴HY ja HUS, lääketieteellisen genetiikan ja perinnöllisyyslääketieteen osasto; ⁵Alexander Fleming Hospital, Argentiina; ⁶HEMA, Laboratory for Clinical Genetics, Argentiina; ⁷Translational and